NUMATOMO TEISINIO REGULIAVIMO POVEIKIO VERTINIMO PAŽYMA

Projekto pavadinimas	Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymo Nr. I-384 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – ANK projektas).
Projekto rengėjas	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
Projekto tikslas	Įstatymo projektu siekiama įgyvendinti Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 762 punkto nuostatą plėtoti nacionalinę ūkinių gyvūnų veislininkystę. Modernizuoti ir sistemiškai atnaujinti ūkinių gyvūnų veislininkystės teisinį reguliavimą, užtikrinant jo atitiktį Europos Sąjungos teisės aktams, mažinant perteklinį administracinį reguliavimą ir administracinę naštą ūkio subjektams, aiškiai atskiriant deklaraciniu pagrindu įgyjamą leidimą teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugą nuo išankstinio leidimo teikti produktyvumo tyrimų paslaugą bei suderinant licencijavimo nuostatas su nuo 2027 m. lapkričio 1 d. taikomu Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo licencijavimo modeliu. Projektu taip pat siekiama užtikrinti aiškesnį, nuoseklesnį ir proporcingesnį ūkinių gyvūnų veislininkystės veiklų reglamentavimą: atsisakyti perteklinių leidimų, septynis produktyvumo tyrimų leidimus sujungti į vieną, atsisakyti privalomų periodinių kvalifikacijos tobulinimo kursų ir kartu išlaikyti veiksmingą kontrolę tose veiklos srityse, kuriose kyla reali rizika gyvūnų sveikatai, gerovei, biologiniam saugumui, genetinės medžiagos ir reprodukcijos duomenų atsekamumui bei gyvūnų laikytojų ekonominiams interesams.

SIŪLOMO PROJEKTO POVEIKIO ĮVERTINIMAS (TEIGIAMOS IR (AR) NEIGIAMOS PASEKMĖS)

Poveikis atitinkamai sričiai	Įgyvendinant Įstatymo projektą numatomas teigiamas poveikis ūkinių gyvūnų veislininkystės sričiai. Reguliavimas koncentruojamas į dvi paslaugų grupes – ūkinių gyvūnų sėklinimo ir produktyvumo tyrimų paslaugas. Leidimas teikti sėklinimo paslaugą bus įgyjamas deklaraciniu pagrindu, o produktyvumo tyrimų paslaugai bus taikomas išankstinis leidimas, nes prieš pradedant veiklą turi būti įvertinta atitiktis Reglamento (ES) 2016/1012 27 straipsnio 3 dalyje nustatytiems patalpų, įrangos, darbuotojų kvalifikacijos ir veiklos pajėgumų reikalavimams. Bus atsisakyta leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos ėmimo, laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų ėmimo, gamybos, saugojimo ir persodinimo,

	kiaušialąsčių ėmimo ir saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo, eksterjero vertinimo ir žirgų darbingumo testavimo paslaugas. Vietoj septynių pagal gyvūnų rūšis ir produktyvumo kryptis išskirtų produktyvumo tyrimų leidimų bus nustatytas vienas bendras leidimas teikti ūkinių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugą. Veisimo organizacijai, kuri pati atlieka jos patvirtintoje veisimo programoje numatytus produktyvumo tyrimus, atskiro leidimo nereikės, tačiau jos paskirtas kitas asmuo turės turėti leidimą. Bus atsisakyta pareigos kas trejus metus išklausyti kvalifikacijos tobulinimo kursus, išsamiau reglamentuoti baziniai sėklinimo ir produktyvumo tyrimų mokymo kursai, o produktyvumo tyrimų kursų organizatorių ratas bus išplėstas. Kitoje valstybėje įgytų sėklinimą arba produktyvumo tyrimus tiesiogiai atliksiančių asmenų profesinių kvalifikacijų pripažinimas ir laikinas bei kartais šių paslaugų teikimas bus vykdomi Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir Įstatymo projekte nustatyta tvarka. Tai užtikrins aiškesnes patekimo į rinką sąlygas, kartu išlaikant reikiamą profesinės kompetencijos ir paslaugų kokybės kontrolę. Administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio pakeitimas turės teigiamą poveikį verslo sąlygoms, nes sudarys galimybę proporcingiau vertinti mažareikšmius ūkinių gyvūnų veislininkystės norminių aktų ir Reglamento (ES) 2016/1012 reikalavimų pažeidimus. Pakeitimas leis išvengti neproporcingos administracinės atsakomybės taikymo formalių ar mažai pavojingų pažeidimų atvejais, kai pažeidimai nesukelia reikšmingos žalos gyvūnų sveikatai, gyvūnų gerovei, genetinių išteklių apsaugai ar kitiems viešiesiems interesams.
Poveikis valstybės finansams	Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų einamaisiais ir artimiausiais trejais biudžetiniais metais nereikės. Parama ūkinių gyvūnų veislininkystės priemonėms šiuo metu teikiama ir lėšos skiriamos vadovaujantis Komisijos reglamento (ES) 2022/2472, Komisijos reglamento (ES) Nr. 1408/2013 nuostatomis ir žemės ūkio ministro patvirtintomis priemonių įgyvendinimo taisyklėmis. 2026 metais iš valstybės biudžeto priemonei „Parama veislininkystei“ skirta 3,748 mln. Eur, ateinantiems 2027–2029 m. suplanuota tokia pat lėšų suma kasmet. Parama ir toliau bus teikiama neviršijant atitinkamiems biudžetiniams metams Žemės ūkio ministerijai patvirtintų asignavimų.
Poveikis administracinei naštai	Įstatymo projektu atsisakoma leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos ėmimo, laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų ėmimo, gamybos, saugojimo ir persodinimo, kiaušialąsčių ėmimo ir saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo, eksterjero vertinimo bei žirgų darbingumo testavimo paslaugas. Septyni produktyvumo tyrimų leidimai sujungiami į vieną

	bendrą leidimą, todėl tam pačiam paslaugų teikėjui nebereikės įgyti kelių panašios veiklos leidimų. Administracinė našta mažės tiek ūkio subjektams, tiek viešojo administravimo institucijoms. Genetinės medžiagos produktų veikloms nebereikės atskiro veislininkystės srities leidimo, nes šių veiklų teikėjams jau taikomas veterinarinio patvirtinimo mechanizmas pagal Europos Sąjungos gyvūnų sveikatos teisės aktus. Taip bus atsisakyta dubliuojančių leidimų išdavimo ir priežiūros procedūrų, nesumažinant gyvūnų sveikatos, biologinio saugumo ir atsekamumo apsaugos. Administracinė ir prisitaikymo našta taip pat mažinama atsisakant leidimų turėtojams ir jų darbuotojams taikomo reikalavimo kas trejus metus išklausyti kvalifikacijos tobulinimo kursus. Sėklinimo paslaugai paliekamas deklaracinis veiklos pradžios modelis, o sėklinimą tiesiogiai atliekantis asmuo turės atitikti vieną iš alternatyvių kvalifikacijos reikalavimų – būti baigęs bazinius mokymo kursus arba turėti Įstatymo projekte nustatytą kvalifikaciją. Bazinių produktyvumo tyrimų kursų organizatorių rato išplėtimas didins mokymų prieinamumą. Pagal atliktą administracinės naštos ir prisitaikymo išlaidų skaičiavimą, dėl siūlomų pakeitimų visų subjektų administravimo ir prisitaikymo laikas sumažės apie 983 valandomis per metus, o piniginė administracinės naštos ir prisitaikymo išlaidų išraiška – apie 58,7 tūkst. eurų per metus. Šis sumažėjimas bus pasiektas atsisakius perteklinių leidimų, sujungus produktyvumo tyrimų leidimus ir panaikinus privalomus periodinius kvalifikacijos tobulinimo kursus.
Kita svarbi informacija	Nėra

INFORMACIJA APIE ASMENĮ IR INSTITUCIJĄ, ATSAKINGĄ UŽ POVEIKIO VERTINIMĄ

Vardas ir pavardė	Neringa Valavičienė
Pareigos	Tvarios žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės departamento Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriaus patarėja
Institucija (padalinys)	Žemės ūkio ministerija
Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas	Tel. +370 5 239 1145, el. p. neringa.valaviciene@zum.lt